

Milan Petek Levokov

Potovanje na konec sveta

Kar pomnim, živimo v mestu ob morju, drugega kraja na svetu ne poznam. Oče dela v bolnišnici v mestu kot bolničar, mama je v isti bolnišnici čistilka, zato večino časa preživim z babico. Dedka nisem poznal, umrl je pred mojim rojstvom. O njem kdaj pa kdaj spregovorita babica in mama, takrat sta obe žalostni. Ker imam obe zelo rad in nočem, da sta žalostni, o njem ne sprašujem. Včasih me babica pelje na pokopališče, na drugo stran stare trdnjave ob morju, kjer je dedkov grob. Sprehodov po pokopališču sicer ne maram, mi je pa všeč pogled s trdnjavske vzpetine. Na vrhu majhnega grička, edinega daleč naokrog, se lahko razgledam po svetu, ki obkroža naše mesto. Za zadnjimi hiškami na robu predmestja se začenjajo zelena polja z nasadi oljk in pomaranč, nato polja izginejo, ostane le pusta rumena stepa. Tam nisem bil še nikdar.

– Kaj je še naprej? sem enkrat vprašal babico. Pokazal sem ji v smeri oddaljenega obzorja na vzhodu.

– Ničesar ni, je odvrnila, tam je konec sveta.

– Konec sveta? sem se začudil. Kako konec, nekaj mora biti –?

– Tako pač je, tam ni več ničesar, je pojasnila. Majhen si še, ko boš zrasel, boš razumel ...

To je bil babičin izgovor. Pet let imam in babica – tako kot vsi odrasli – meni, da majhni otroci ne morejo razumeti stvari iz njihovega sveta.

– In kaj je tam? vprašam in pokažem na nasprotni konec mesta.

– Tudi konec sveta!

– In čez morje, čisto na koncu, kjer je črta – kaj je pa tam?

– Prav tako konec sveta, je odgovorila babica. Vsenaokrog našega mesta je konec sveta!

– Si ti že bila na koncu sveta? sem spraševal dalje.

– Bila, je prikimala.

– Kaj si videla?

- Nič, tam ni ničesar.
- Bom tudi jaz lahko šel pogledat konec sveta?
- Morda, je spet prikimala. Enkrat bomo morda šli vsi skupaj na konec sveta, ti, jaz, mama, očka ...
- Kdaj, babica?
- Enkrat, Ali, enkrat bomo šli vsi skupaj tja ...

Skrivnostni konec sveta, kjer ni ničesar, me je začel neznansko zanimati. Nekaj vendar mora biti, sem razmišljal. Je konec sveta podoben prepadu pod trdnjaskim zidom? Če bi stopil z zidu v prazno, bi zgrmel nekaj metrov niže, v globino, med trnasto goščavje. Je tudi na koncu sveta kaj podobnega – le kaj? Če bi mogel, bi se tja odpravil še isti trenutek. Toda v svetu odraslih čas teče drugače, nič se ne zgodi takoj in tudi marsikatero besedo razumejo drugače kot otroci. Enkrat zanje pomeni nekoč ali pa tudi nikdar. Od obljube tistega dne je minilo veliko časa in še vedno ni prišel tisti dan, ko naj bi se zgodil tisti “enkrat”. Ko sem mamu in očka spraševal, kdaj bomo odšli na pot na konec sveta, sta se mi le nasmehnila.

– Počakaj, Ali, enkrat bomo že šli; za pot tja potrebujemo dovoljenje, na policijskem uradu ga izdajajo, brez njega ne moremo nikamor.

Zdaj sem razumel, zakaj ne moremo takoj na pot. Vedel sem, kaj je policija in kaj so uradi; včasih sem spremljal babico po mestu, ko je hodila na urade in ljudem na drugi strani okenc izročala nekakšne papirje. Te so ji vedno samo pogledali in takoj vrnili.

– Ne, ni še nič rešeno, so zmajevali z glavami, počakajte, enkrat bo že ...

Babica se je zaradi tega jezila, pa ni pomagalo, morala je čakati; ljudje na uradu so imeli zadnjo besedo. Zato uradov nisem maral, z babico sem šel raje na pokopališče kot na urad.

Z zidov stare utrdbe sem lahko tudi poiskal ulico s hišami, kjer živimo mi. Vse hiše v mestu imajo ravne umazano sive strehe in naša ulica bi se v tej sivini izgubila, če ne bi imeli v ulici drevoreda akacijevih dreves. Vedno se obrnem vzporedno z morsko obalo, pogledam proti zahodu in poiščem zelenkasto črto vrhov akacijevih krošenj. Tam, nekje na sredini, je naš blok, kjer živimo, jaz, mama, oče in babica. Imel sem še brata, a se ga bolj slabo spomnim, nanj me spominja slika, ki jo ima mama na omarici v svoji sobi. Brat je umrl, ko sem bil star tri leta. Ni pokopan na pokopališču ob trdnjavi, tam ima le kamnit nagrobnik, a njega ni. Pravzaprav ga ni nikjer, ne na pokopališču in ne kje drugje. Ko sem izvedel, da Selim, moj brat, ne leži v grobu ob dedku, sem se začudil.

– Vse ljudi vendar pokopljejo v grob, zakaj ni tudi on pokopan tam – tako kot dedek?

Mama mi ni odgovorila, ker je začela jokati, oče pa je najprej globoko zavzdihnil, si pomel temne oči in mi povedal, da Selima po nesreči, v kateri je umrl, niso našli.

– Kako našli? sem bil spet radoveden, pa je oče spet globoko zavzdihnil.

– Nesreča je bila, je rekel. Ko je razneslo bombo, ki so jo Selim in njegovi prijatelji našli v ruševinah neke hiše, je bila eksplozija tako močna, da od nobenega od treh fantov ni ostalo nič. Le ogromna luknja v zemlji. Zdaj veš zakaj, Ali.

– Bomba? Kakšna bomba?

Nič nisem razumel, prvič sem slišal za bombo, ki je ubila Selima, do takrat mi starši tega niso povedali. Imel sem še veliko vprašanj, vendar je oče le odkimal. Ni hotel več govoriti o Selimu in bombi.

– Za petletnega fantka je to čisto dovolj, je moja radovednost spet mirila babica. Ko boš večji, boš že razumel ...

– Dovolj sem velik, sem se kujal, a ni pomagalo, odgovora nisem dobil. Na neki način so si vsi odrasli podobni, tisti v uradih in tisti zunaj njih, oboji govorijo, le počakaj ...

Tako babica kot mama in oče sta se motila, kmalu sem izvedel, kaj se je zgodilo mojemu bratu, in sem to tudi razumel. Vprašal sem Karima, leto dni starejšega dečka iz iste hiše, in on mi je povedal podrobnosti v zgodbi o Selimu, ki jih še nisem poznal; njemu jih je povedala njegova mama. Nič skrivnostnega ni bilo, Selim in njegovi prijatelji, dva desetletna mulca in zraven še en petnajstletnik z mopedom, ki so se po navadi potepali po mestu, ko staršev ni bilo doma, so enkrat odšli malo dlje iz mesta. V neki zapuščeni vasi daleč stran so staknili neeksplodirano letalsko bombo. Veliko bombo, ogromno, menda tako veliko kot avtomobil. Najbrž so se igrali okrog bombe in se je zgodila nesreča. In od kod bomba? Iz časa vojne. Kakšne vojne? Tiste zadnje, ki se je zgodila še pred mojim rojstvom. Letala, ki so priletela iz nekega drugega mesta, so metala nad naše mesto in vasi bombe. Porušenih je bilo veliko hiš, a so jih ljudje v mestu obnovili. Če bi obnovili še tisto vaško hišo, bi našli neeksplodirano bombo in nesreče ne bi bilo. Selim bi bil živ, starši in babica ne bi bili žalostni, jaz pa bi se smel s svojimi prijatelji svobodno igrati na dvorišču ali na ulici.

Zaradi Selimove nesreče nisem smel nikdar ostati sam. Kadar ni bilo doma mame ali očeta, je name pazila babica. Tudi na dvorišče sem lahko šel samo v njenem spremstvu. Babica je sedela na stolu pod krošnjami akacij in kramljala z drugimi ženskami, mi otroci pa smo se lahko igrali. Dvorišča nisem smel zapuščati brez babice. Zato sem rad hodil z njo po trgovinah in tržnici. Tudi zaradi obiska pokopališča nisem godrnjal, takrat sva z babico vedno šla na sladoled ali v slaščičarno na sladki čaj

in medene piškote. Včasih je šel z nama tudi sosedov Karim. To je bilo, kadar je Karim imel čas; čeprav je bil še otrok tako kot jaz, je moral pomagati očetu pri delu. Njegov oče je bil sicer učitelj, a je bil brez dela in družino je preživel s prodajanjem plastične posode. Karim mu je pri tem pomagal, skupaj sta hodila po mestu in po hišah prodajala plastične sklede, škafe, kozarce in drugo drobnarijo, tudi otroške igrače. Zaradi teh igrač sem Karimu zavidal, jaz za igranje nisem imel toliko avtomobilov, kot jih je on prenašal v svoji košari. Karim je bil močnejši od mene in kadar sva šla na tržnico, je babica prosila njegovega očeta, da nama je Karim priskočil na pomoč in nama pomagal prinesiti domov nakupljene stvari. Tudi Karim je takrat dobil sladoled ali medenjake in zaradi tega je rad hodil z nama na tržnico. Doma je imel še dve mlajši sestrici, nanju je pazila njuna mama, in jaz sem bil zanj edina fantovska družba v bloku. Ostali so bili starejši ali pa precej mlajši in z njim niso imeli kaj početi. Bil je le za malenkost višji od mene, a bolj čokat in krepkih ramen. Če sva se ruvala, me je vedno premagal. Nikdar pa me ni premočno vrgel na tla, vedno me je tik pred padcem ob tla rahlo zadržal in šele potem spustil.

– Če ne bi bila prijatelja, bi pustil, da bi cepnil, se mi je zasmel in pokazal bele zobe.

– In zakaj ne bi bila prijatelja? sem ga vprašal. Včasih sem se Karimovemu načinu razmišljanja čudil.

– Nič, lahko bi se zgodilo, je odvrnil. Niso vsi ljudje med seboj prijatelji. Tisti, ki so vrgli bombe na naše mesto, že niso bili ...

– Aha, tisti, sem mu pritrdil. Ljudje, ki so odvrgli bombo, ki je ubila mojega brata, seveda niso bili moji prijatelji, to mi je bilo jasno. Ampak – od kod so priletela letala, ki so metala bombe? me je še zanimalo.

S Karimom sva se lahko odkrito pogovarjala o marsičem, če bi naju kdaj poslušali odrasli, bi se začudili najinemu pogovoru. O takih stvareh, o katerih se še odrasli redko pogovarjajo. Tudi o zvezdah, luni in soncu, in Karim je o tem veliko vedel. Znal je že brati knjige, a še več mu je povedal oče, s katerim je preživel veliko časa.

– Luna na nebu je manjša od sonca, mi je zagotavljal. Ker je sonce bolj oddaljeno od našega sveta, se nam zdi manjše ali komaj enako veliko ...

– Kaj pa zvezde, a na njih živijo ljudje?

– Ne, zvezde so kot majhna sonca, zelo oddaljena od našega osončja; mnoge med njimi so že umrle in do nas prihaja le še njihova svetloba ...

– Zvezde umirajo?

– Da, tudi zvezde umirajo, baje najprej močno zažarijo, potem pa ugasnejo. Tudi naše sonce bo tako umrlo ...

– Kdaj? sem se ustrašil. Pomislil sem, da se zjutraj zbudim, pogledam skozi okno sobe in sonca več ni – grozljivo ...

– Nekoč, čez milijone let –

Nisem vedel, koliko pomeni milijon let, a zagotovo je bilo to zelo veliko.

– Kako veš?

– Tako pravi oče in tako piše v knjigah, je odvrnil Karim.

Oddahnil sem se. Prav, Karim že ve; meni oče še nikdar ni povedal kaj takega, sam pa še ne znam brati knjig. A vseeno sem v naslednjih jutrih, po bujenju babice, najprej poiskal sonce na nebu in šele takrat sedel za mizo k zajtrku. Bil sem pomirjen, sonce je še vedno živo in na nebu, vse je v redu. Le v oblačnih dneh sem bil nekoliko zaskrbljen.

– Kaj je s soncem? sem spraševal babico. Zakaj ga ni?

– Sonce je nad oblaki, popoldne bo že posijalo, me je mirila. Šla bova k morju, lahko se boš kopal in igral v pesku ...

To me je pomirilo, babici sem verjel, vedno je bilo tako, kot je napovedala. Že pred poldnevom so se pretrgali oblaki in posijalo je sonce. Z babico sva odšla na obalo, ona je sedela na klopi pod palmo, jaz pa sem čofotal po plitvi vodi in v pesku iskal školjke. Pogosto je bil z nama Karim.

Karima sem tudi vprašal, ali ve, kaj je na koncu sveta.

– Na koncu sveta? Katerega?

– Našega! Naprej od našega mesta, daleč stran, še dlje, kot je videti s trdnjave, je konec sveta, sem mu pojasnil. Babica mi je povedala ...

– Aha, babica, je pokimal. Tam še nisem bil, tudi oče ne, slišal pa sem nekaj o tem ...

– Enkrat bom šel tja, na konec sveta, sem se mu pobahal. Starša čakata samo na dovoljenje, potem bomo šli –

– Srečnež; potem si boš lahko zaželel željo, mi je rekel Karim.

– Željo?

– Na koncu sveta rase čudežno drevo; kdor si pod njim zaželi kakšno željo in zaveže na njegovo krošnjo trak s svojo prošnjo, tistemu se bo želja izpolnila. Vendar le ena ...

– Res?

– Res; v knjigah tako piše. In oče mi pripoveduje zgodbe o tem čudežnem drevesu ...

Zavzdihnil sem; moja starša sta pogosto prihajala domov pozno zvečer in nista imela časa, da bi mi pripovedovala take zgodbe. Babica, ki sem jo o tem povprašal, pa še ni slišala za nobeno čudežno drevo na koncu sveta ...

– Kaj bi si ti zaželel? sem vprašal Karima.

Ni takoj odgovoril, nekaj časa je premišljeval. Razumel sem ga; kadar imaš na voljo le eno željo, je treba skrbno razmisliti.

– Povem ti, če se mi ne boš smejal in če ne boš tega govoril nikomur! Sicer te bom premikastil! mi je zagrozil.

– Ne bom se smejal, tudi nikomur ne povem, sem mu prikimal.

– Obljubi!

– Obljubim!

Potem sva udarila z dlanmi, tako kot sva to videla pri odraslih na tržnici, ko so potrjevali sklenjene kupčije.

– Rad bi bil astronaut, je spregovoril Karim. Z raketo bi letel med zvezdami, še dlje kot do konca sveta, na konec vesolja bi rad poletel. In ti?

– Oh, sem zavzdihnil. V živo sem si predstavljal Karima, kako sedi v raketi in z njo brzi po črnem nebu med zvezdami in mi maha v pozdrav. Tudi jaz sem imel podobno željo, ne povsem enako, a vendar ...

– Želim si postati pilot, sem odvrnil. Rad bi letal po nebu, tudi nad oblaki, in ko bi se spustil niže, nad mesto, bi otrokom trosil bombone!

Zamišljal sem si, kako letim nizko nad mestom, nad strehami hiš, otroci tekajo po ulici in mi veselo mahajo v pozdrav, jaz pa jim tresem bombone, veliko bombonov in otroci jih nabirajo ter me še bolj pozdravljajo.

– Tudi jaz bi otrokom pripeljal bombone, posebne čokoladne bombone z daljnih zvezd bi razvažal po svetu, je dodal Karim. Čokoladne bombone je imel zelo rad, vendar jih je le redko jedel; ko smo šli na tržnico, ga je moja babica vedno razveselila z njimi.

Tako sva s Karimom sanjari o želji, ki bi si jo zaželela pod drevesom na koncu sveta. Prepričana sva bila, da takšno drevo res obstaja in da bova res ali astronaut ali pilot, le počakati morava, da odpotujeva na konec sveta ...

Nekega dne se je oče vrnil z dela prej kot po navadi. Moral je na policijski urad, klicali so ga v službo. Z mamo sva ga počakala na dvorišču velike kamnite stavbe, pred katero sta stražila dva vojaka. Ko se je pojavil na stopnišču, nama je pomahal z listom papirja.

– Dobili smo dovoljenje, zdaj lahko gremo! nama je zaklical.

– Kam? Na konec sveta?

– Da, Ali, tudi na konec sveta!

– Kdaj? je vprašala mama.

– V nedeljo!

Bil sem vesel, skoraj nisem mogel verjeti, da se je končno zgodil tisti "enkrat". Do nedelje so manjkali le še trije dnevi in to je pomenilo, da moram le še trikrat vstati; ko se tretjič zbudim, bo že nedelja in takrat me čaka pot na konec sveta.

– Kako bomo šli? je vprašala mama. Z mopedom ne moremo vsi, še babica bi rada šla ...

– Od kolega v službi si bom sposodil avto, sva že dogovorjena ...

Tudi Karim se je razveselil novice o potovanju na konec sveta.

– Super, je rekel, zdaj si boš lahko zaželel svojo željo, le pripeti jo moraš na drevo ...

Videl sem, da je naenkrat postal žalosten.

– Hej, tudi zate jo bom odnesel in pritrdil na vejo, sem se domislil. Le napiši mi jo!

– Boš res?

– Seveda, to je malenkost!

Videl sem se že, kako stojim pod drevesom na koncu sveta in na vejo, ki se steguje proti meni, vežem dva trakova z napisanima željama, za Karima in zase. Malo me je skrbelo, kaj če bo drevo veliko in krošnja previsoka, da dosežem veje – kako bom potem pritrdil najini želji? Nič, očeta bom poprosil, da me dvigne na svoje rame, potem bom že segel do krošnje. Ja, tako bom naredil ...

Dnevi do nedelje so minili kot blisk. V soboto popoldne sva se s Karimom še zadnjič srečala na dvorišču bloka.

– Na, to je za jutri, mi je rekel in mi potisnil v dlan košček zavozlanega traku. Moja želja. Ne smeš je pogledati, sicer ne bo veljala ...

– Ne bom, sem mu obljubil. Častna beseda.

Spet sva si udarila v roke, kot to počnejo odrasli. Kar sem mu obljubil, je zdaj držalo kot pribito. Karim je moj prijatelj in česa takega ne bi prijatelju nikdar naredil. Pa še nekaj drugega je, ne znam še brati. Kar koli je Karim napisal, sam tega ne bi mogel razvozlati.

Mama je za na pot pripravila košaro s hrano in pijačo, babica pa je s trga prinesla šopek svežega cvetja, vrtnic in nageljnov. Aha, sem pomislil, tudi babica ima svojo željo, šopek bo položila pod drevo želja, da se ji želja izpolni –

Na pot smo odšli zgodaj dopoldne. Ulice v mestu so bile še prazne, trgovci, ki tudi ob nedeljah razstavljajo svoje blago po pločnikih in ulicah, se še niso prikazali. V predmestju smo se prvič ustavili pred policijsko kontrolo. Oče je moral policistu pokazati dokumente in papir, ki ga je dobil pred tremi dnevi. Policist je še pogledal druge potnike, potem pa pokimal. Smeli smo naprej.

Zdaj smo se vozili skozi nasade oljk in pomarančevcev, ki sem jih videl z vrha mestne trdnjave. Poskušal sem se ozreti, da poiščem mestni grič, vendar zaradi oblaka prahu za avtomobilom nisem videl ničesar. Asfaltnega traku je bilo konec in peljali smo po makadamski cesti, ki je

vijugala med polji. Zaradi lukenj na cesti je oče vozil počasi, a kmalu smo zapustili polja in nasade, znašli smo se na samotni poti, ki se je izgubljala na obzorju. Tam, daleč naprej, je bil konec sveta.

– Koliko je še do konca sveta? sem vprašal očeta.

– Do poldneva bomo tam, je odvrnil. Če bo prehuda vročina, bomo počakali, da mine, in se nato vrnili.

Potem smo se spet ustavili. Na neki točki poti je na obzorju zrasla hiška ob cesti. Ko smo se približali, sem videl, da je spet policijska zapora. Zdaj je k vozilu pristopilo več policistov. Bili so oboroženi s puškami in niso veliko govorili. Oče je znova pokazal dokumente in papir, ki ga je dobil na mestnem policijskem uradu. Glavni policist jih je prebral, si pozorno ogledal še nas in nam pomignil, naj izstopimo iz avta.

– Pregled, je rekel.

Potem je moral oče pokazati še, kaj prevaža v prtljažniku, mama pa je morala iz košare zložiti steklenice s čajem in pecivo. Babico s šopkom rož in mene je policist le ošinil s pogledom.

– V redu je, lahko greste naprej, nam je pomignil. Pazite, da se ne zamudite, pred mrakom morate biti nazaj! Ponoči je cesta zaprta!

– Bomo nazaj, je rekel oče. Popoldne se vračamo.

Spet smo se odpeljali, cesta se je rahlo dvigala in spuščala med kamniti grički, poraslimi z redkim grmovjem. Potem je grmovje izginilo in ostal je le še kamnit svet. Sonce je bilo že visoko na nebu in začela je pritiskati vročina. Tudi ob odprtih šipah v avtu nam je bilo vroče. Takšen je konec sveta, sem razmišljal, prazen in neprijazen; ni mi bil všeč.

Potem se je začela cesta rahlo dvigati, serpentinasto se je zajedla v kamnito pobočje hriba in se čez sedlo spustila na drugo stran. Začeli smo se spuščati v široko dolino, na njenem dnu se je tu in tam zelenila zaplata trave.

– Zdaj smo blizu, je rekla mama. Pokazala mi je ravno črto, ki je sekala dolino. Vidiš, tam je konec!

– Konec sveta?

– Konec sveta.

Potisnil sem roko v žep in poiskal trakova, še sta bila tam. Še malo in želji bom lahko pripel na drevo želja ...

Na koncu sveta nas je pričakal velik zid iz betonskih plošč, visok kot naš blok v mestu. Presekal je cesto in se širil levo in desno čez dolino; do konca, kamor je segal pogled, je bil zid. Bil sem razočaran, na koncu sveta sem pričakoval prepadne skale, ki izginjajo v temno globino, ne zidu. Ko sem izstopil iz avtomobila in šel do zidu, mi je njegov vrh presekal pogled na nebo.

– Kaj je na drugi strani? sem vprašal očeta.
– Nič, je odkimal. Tu je konec ceste ...
– Ceste že, ne pa neba! sem odkimal. Nebo se nadaljuje tudi na drugi strani ...

– Tu je konec sveta za ljudi, ki živimo v našem mestu in deželi; naprej ne smemo in ne moremo, Ali, je odvrnil oče. Edino ptice lahko letajo na drugo stran zidu ...

Malo naprej ob zidu so bile ruševine majhnega naselja. Nekdaj je bila tam vas z nekaj hišami in polji v ozadju, zdaj je vse preraščal plevel in zasipal pesek. Na mestu, kjer je stala ena od hiš, k njej je vodila kamnita potka, je zijala ogromna luknja. Kot bi velikan zasadil v zemljo lopatasto roko in jo izdolbel. Velikan z jekleno roko ...

– Tu je Selimov grob, je rekla mama. V tej jami od bombe ...

Potem je bila tiho, obrisala si je oči, zajokala je. Stali smo na vrhu jame in strmeli v njeno globino. Počutil sem se, kot da je tisti rob resnični konec sveta. Tam, nekaj metrov niže, na dnu jame, je bil tudi konec sveta za Selima. Mama me je stiskala za roko, kot da bi se bala, da ne padem čez rob jame in se mu pridružim. Stisnil sem se k njej, ob njej sem se počutil varno. Nič nismo govorili. Mama je v jamo vrgla šopek rož. Za Selima in za ostala fanta. Potem smo rob jame zapustili in se napotili proti avtu. Obotavljal sem se, iskal sem svoje drevo, nekje bi moralo biti, Karim je to rekel, on pa že ve ...

– Kaj iščeš? me je vprašal oče. Opazil je, da si ogledujem okolico zidu.

– Drevo, eno drevo bi moralo biti tu nekje ...

– Drevo? se je začudil. Zakaj?

– Ti bom potem povedal, ne zdaj, sem mu odvrnil.

Vem, da so odrasli včasih čudni; ker so preveč odrasli, ne morejo razumeti nas, otrok. Če bi očetu povedal za drevo želja, ki raste na koncu sveta, in za mojo in Karimovo željo, me morda ne bi razumel, enako babica in mama; tudi onidve sta včasih preveč odrasli.

– Tam, za zidom zadnje hiše je eno drevo, mi je pokazal z roko. Pazi, kje stopaš!

Bilo je majhno drevesce in raslo je tik ob zidu. Če sem stopil na prste, sem lahko dosegel prve veje in si eno potegnil k sebi. Bilo je dovolj, da sem na vejo zavozljal oba trakova z napisanima željama. Potem sem vejo izpustil, da se je vrnila v krošnjo.

– Prosim te, drevo, sem mu rekel. Lepo prosim, prosim, prosim!

Upal sem, da mi bo drevo odgovorilo. Čudežna drevesa, ki izpolnjujejo želje, najbrž tudi govorijo ...

V opoldanski tišini se najprej ni nič zganilo, drevo je molčalo, potem pa se je v zgornjem delu krošnje oglasil ptiček. Začivkal je in prhnil iz krošnje. Dvignil se je v zrak in poletel v nebo, visoko, dokler ni dosegel vrha zidu in izginil za njim.

– Hvala ti, drevo, sem mu zaklical. Hvala tudi v Karimovem imenu!

Vedel sem, da mi je drevo želja odgovorilo, ptiček, ki je poletel z njega, je bil njegov odgovor.

Še nekaj časa smo se zadržali v senci zidu na koncu sveta. Mama nas je postregla s čajem in pecivom, pojedli smo in popili, potem še malo posedeli, nato pa se usedli v avto in zapeljali nazaj proti mestu.

Na poti nazaj sem večino časa prespal. Vročina me je utrudila in zbudil sem se šele, ko smo zapeljali na prve mestne ulice.

Takšno je bilo naše potovanje na konec sveta. Na naš konec sveta. Kajti vsa bitja na svetu in tudi vsi ljudje imajo vsak svoj konec sveta. Mi smo svojega tisti dan dosegli.

Kaj sem si pri tem zaželel in kakšno željo sem pritrdil na krošnjo drevesa želja, nisem zaupal nikomur, tudi staršem in babici ne. Morda je Karim na svoj trak res zapisal, da želi postati astronaut, a tega ne vem. Tega mi ni potrdil, jaz pa ga o želji nisem več spraševal, tako kot on mene ne. Seveda si želim postati pilot in letati z letalom po nebu, a tega nisem mogel napisati na trak. Ker sem premajhen, še ne hodim v šolo in ne znam pisati kot Karim. Zato sem svojo željo narisal.

Bila je preprosta risba, podobna majhnemu ptičku, ki je poletel iz krošnje drevesa. Ptice imam namreč zelo rad, ker vem, da za ptice ni nikjer konca sveta tako kot zame in za našo družino. Ptiček, ki je prhnil iz krošnje drevesa želja tam pod zidom na koncu sveta in odletel čez visoki betonski zid, je bil njegov odgovor. In moja želja.